



Universitätsbibliothek Paderborn

**Panegyricvs, Die Natali Academiæ Theodorianæ
Paderbornensis, Reuerendissimo, atq[ue] Illustrissimo
Principi, ac Domino, Theodoro, Episcopo Ecclesiæ
Paderbornensis, S. R. I. Principi, Fvndatori Eivs ...**

Horrion, Johann

Paderbornæ, 1616

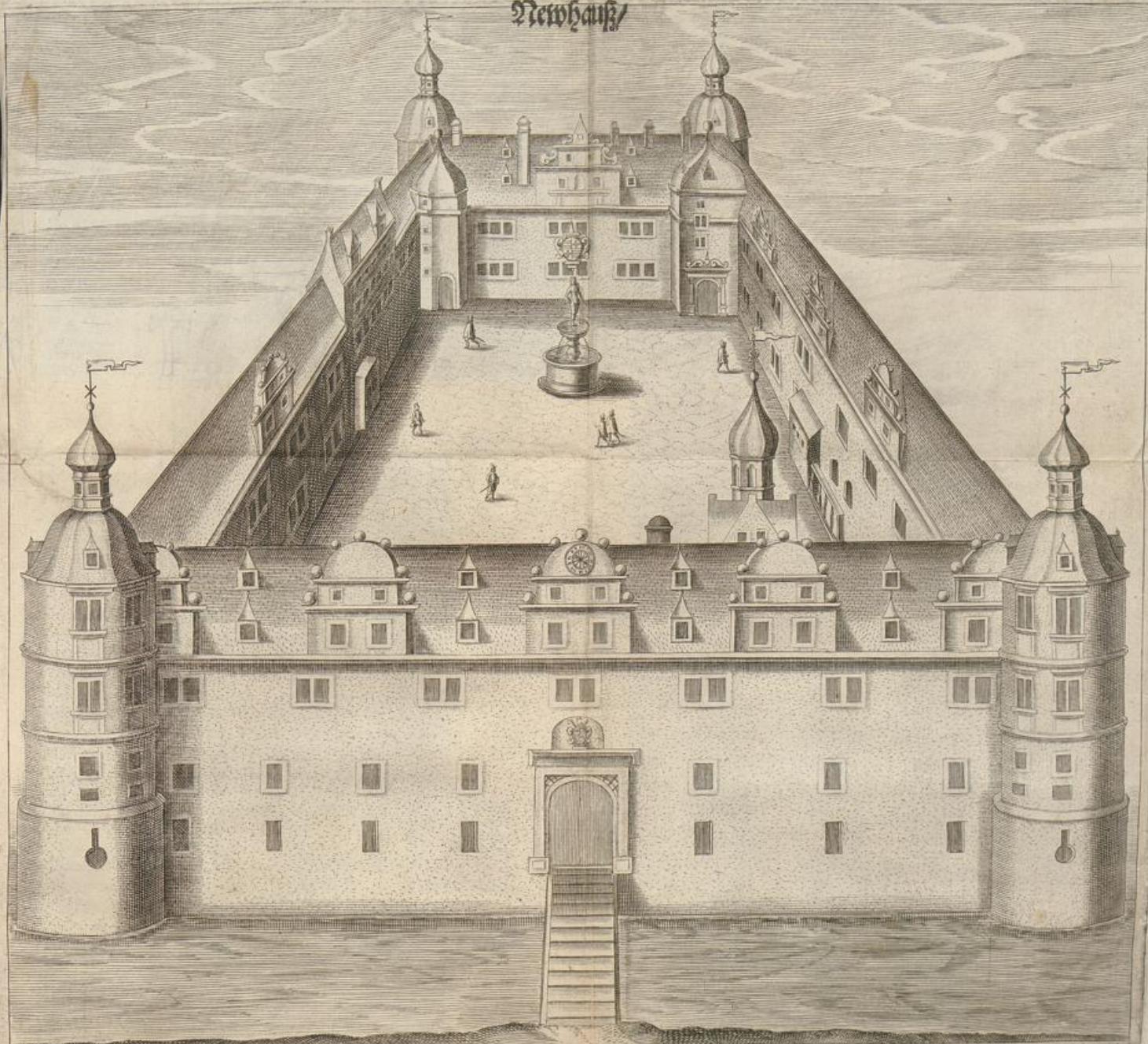
Capvt VIII. Newhauß Illustrissimi Principis Fundatoris domicilium situm
esse, vbi olim Nerro Claudi[us] Drusus Augusti Priuignus Castellum
Alisonem contra Sicambros condidit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14243

Newhauß Illustrissimi Principis Fundatoris domicilium situm esse, vbi olim Nero Claudius Drufus Augusti Priuignus Castellum Alfonsem contra Sicambros condidit.

CETERVM Princeps Illustrissime, circumspiciens me, ac penitus perlustrantem animo huius Vrbis, vt cum Comico loquar, optimates, & commoda, hæc quoq; sedes ac domicilium tuum, in quo maiores tui Episcopi Paderbornenses amplius tria retrò secula habitarunt, ne se silentio præteream admonet. Quanquam enim longulè abest ab vrbe, illinc tamén ipsa, totaq; prouincia jus petit: illic huius Academiæ molendæ confilia sunt nata: denique quicquid est in ista arce, splendoris hodie, & magnificentiæ, id totum abs te habet, qui vñus, & illius, & Academiæ es conditor. Quare si ad relaxandos contentionem studiorum animos, jucundum erit vñquam Academicis nostris educere se nonnunquam ex Vrbe, & hæc lustrare vel vmbrosa siluarum, vel aprica camporum, libenter, opinor, huius quoque arcis specie è propinquo perfruentur, eosque cùm ædificij maiestas, locique amoenitas, tum verò præcipue tui illos Optimi Parentis, ac Fundatoris memoria delectabit. Accedet illa quoque liberalis sanè voluptas, & adolescente colente bonarum litterarum longè dignissima, quam capient ex earum recordatione rerum, quæ vetustissimis temporibus hoc ipso loco

Newhaus/



Arx à Reuerendissimo & Illustrissimo Principe Theodoro Episcopo Paderbornensi ad confluentes
Luppię, & Alisonis ædificata, vbi olim Nero Claudius Drusus contra Sicambros, & D. Carolus Magnus contra
Saxones castellum posuerat.

Contra dicitur quod non solum
convenit sed etiam debet ut
admodum in aliis. Et hoc est
quod dicitur de aliis. Quia
in aliis non solum debet
convenire sed etiam debet
admodum.

Et hoc est quod dicitur de aliis.
Quia in aliis non solum debet
convenire sed etiam debet
admodum.

Alexander Rostigilius 1508 folio 11v
In libro de deinde de concubinis
de concubinis. Et hoc est quod dicitur de aliis.

loco gestæ memorantur. Est enim hic locus, si quis alias in Vniuersa Germania magna, & veterum annalibus, & virorum fortium, atque illustrium monumentis celebratus. Quibus de rebus si pauca attigero, veniam, ut spero, dabis Princeps humanissime, huic meo ornandi honoris tui studio, neque alienum me quicquam ab instituto facere judicabis. Si enim laudationem instituenti illius Academiæ Platonis nemo vitio verteret, quod cum illa esset in suburbano Athenarum, neque multò inde propius abesset, quam hæc arx à Paderborna, existimaret Athenarum gloriam ad Academiæ laudem pertinere, neq; ego accusandus sum, si ostensurus idoneum abs te Academiæ locum captum esse, de hoc tuo domicilio differam. Ut enim, propter locorum propinquitatem, qui in Academia Platonii dabat operam, is minimè vanus erat, cum se Athenis studere Philosophiæ diceret, tametsi gymnasium esset in suburbano: ita sedem hanc tuam perindeatque continentem cum hac vrbe, lucem quandam, & ornamētum nostris studijs afferre credimus. [Philipp.
Cluuer. I.
3. antiquæ
German.
cap 9.] Est igitur obseruatum à viris eruditis, hoc i-
psò loco Neronem Claudium Drusum Augusti priuignū, [in fastis.]
Tiberij fratrem castellum posuisse, Q. Ælio Tuberone, &
Paullo Fabio Maximo Coss. qui, vt rationem iniij Sigo-
nius, fuit ab Vrbe condita annūs DCCXLII, ante CHRI-
STVM Saluatorem natum nonus. Siquidem anno proxi-
mo superiore, vt narrat Dio Cassius: Sicambri cum fini-
timis gentibus, absentia Augusti, & exemplo Gallorum,
commoti, bellum aduersus Romanos mouerant. Hos Dru-
sus non modo, quod moliebantur, armis vetuit, Rhenum
transmittere, verùm etiam ipse transgressus, secundum in-
sulam Batauorum, quam Rheni diuortia efficiūt, primùm
Vispetibus, deinde ipsis Sicambris arma intulit. Anno
sequenti, qui fuit is quem diximus, vere ineunte, rursus
[Lib. 54.
hist. Rō.]

subiugatis Vispetibus, Luppiæq; fluminis ripis ponte iunctis, in Sicambros irruptionem fecit. Iij per hos dies forte cum Chattis finitimi, propterea quod auxilia negauerant, bellum gerebant, quæ res locum dedit Druso per Sicambrorum fines ductis copijs, ultra Visurgim mouendi. Inde cum remigraret, in hostes delapsus est, à quibus cinctus immagnum cum suis discrimen venit sed hostibus temere, & sine ordine prælium aggressis, non modo victor euasit, verum etiam castellum contra eos ad confluentes Luppiæ, & Alisonis posuit. Ex quib. principiò certū est Sicambros hāc, in qua sumus, regionem ea tempestate coluisse, cum inter insulam Batauorum, & Luppiam habitarent Vispetes, è quorum finibus in Sicambros Luppia traiicendus fuit. atque ita terminus Sicambrorum erat ex ea parte Luppia, ex altera vero Chattis, & Visurgi confines erant. Per hos fines cum iter haberet Drusus, castellum posuit eo loco ubi Luppia, & Also miscentur. At quis iste Aliso? diligenter omnem hunc tractum lustranti, omnesque amnes, qui se in Luppiam exonerant recensenti, nullus in mentem venit, in quem Alisonis siue, ut est in Greco, Elisonis nomen conueniat, præter cūm, quem hodie Almam vulgo dicim⁹, qui apud tuas ædes, Princeps Illustrissime, in vnum cum Luppia amnem confluit. Præsertim cum grauissimi auctores, Velleius Paterculus, qui in his oris sub Tiberio, ut ipse narrat, Præfectus equitum fuit, & Cornelius Tacitus, hoc ipsum castellum Alisonem appellant, ascito, ut apparet, à præterfluenti nomine. Atqui in conspectu huius tuæ arcis, est hodieque vicus Elsen, qui vetus illud Elisonis retinet nomen, facileque fidem facit hos esse illos confluentes, ad quos Drusus suum illud castellum collocarit. Porro nemo, qui castelli nomen audit, vilis, & abiecti loci speciem subiiciat animo. Etenim Dio aggressurus Vrianam

[Velleius]

I. 2.]

[Tacitus]

Annal. 2]

[Lib. 56.]

grande!

rianam cladem enarrare, cuius, ut dicemus, quasi semina posita sunt in hoc castello, diserta oratione persequitur cuiusmodi fuerint hęc Romanorum castella. Primum enim, negat eiusmodi castella crebra in Germania, aut inter se vicina fuisse: deinde Romanas legiones in ijs hibernare solitas: tum ciuitates iisdem locis conditas: eodem Germanos ad forenses conuentus conuenisse: hic ius ijs dictum esse: hic paullatim feris, & barbaris moribus positis, consuetudine Romanorum, humanitatem, & mansuetudinem induisse. Quae omnia ea gratia ab illo narrantur, ut intelligeremus, quemadmodum Germani, cum locum, in quo Varus habitabat, celebrando, omnesque in speciem, amicorum, atq; adeo ciuium partes agendo, sensim eum in securitatem, ac mox in exitium impulerint. Atqui Varum fuisse tum in Alisone postea ostendemus. Igitur omnia illa quae de castellis Romanis à Dione disputantur, sunt in primis Alisoni tribuenda. Sanè cùm viens, qui hodie supereft Elsen, non modico spatio à confluentib. recesserit, non vana est coniectura totum eum campum, qui medius est inter confluentes, vbi castellū fuit, & extremos vici fines, frequentibus domicilijs habitatū, atq; ita nō mediocrem ciuitatem hoc loco fuisse. Prēterea aliquet ex his, quę è Dione attulimus, vnum hoc in interiorē hac Sicambrorum regione castellum, vbi hiberna essent Romanorum, extitisse. neq; enim vel pauca his locis castella vere affirmas- set, si modico intervallo plura fuissent, vel in castellis hiberna poni solita, si alius vñquā fuisset castelli, alias hibernorū locus. Quę cū certa sint, alio prēterea argumēto certò concludim' Alisone castellū, & ciuitatē non alibi, quam in hoc loco quęrendū esse. Proditū enim est à Vellejo, Tiberiū, cū [Lib. 2.] post cladē Varianā, rem his oris vt cumq; restituisset, digredientē in Italiā, ad caput Luppię fluminis hiberna locauisse:

Quid

Quid clarius? Quem enī locum Dio ad confluuiā Lupiæ, & Alisonis, eūm Velleius statuit ad caput Lupiae. Is igitur amnis, qui proximè à capite Lupiæ in ipsum influit, is est qui Aliso veteribus dictus, Drusiano castello locum, & nomen dedit. At quis ille est, nisi Alma? Maneat ergo, Princeps Illustrissime, tuum hoc domicilium in ipsis Castelli Drusiani vestigijs esse collocatum.

C A P V T IX.

Summa rerum in Alisone castello gestarum, dum illud Romani te- nuerunt.

Quo in loco, quæ jam inde à prima origine, non indigna posteritatis memoria, gesta sint, si coner breuiter percensere, equidem nescio simne operæ pretium facturus. certè, quæ tua est humanitas, Princeps optime, si me in eo, & pictati in te meæ obsequi, & studijs adolescentum nostrorum prodesse velle videris, non grauatè, vti confido, feres. Illud principiò constat hunc locum situm in finibus Sicambrorum insigni Romanis fuisse præsidio ad compescendos, domandosque Teneros, Visipetas, Bructeros, Marsos, Tubates, Chattos, Delgubinos, quæ omnes gentes finitimas oras incolebant. Deinde plurimum habebat momenti ad Lupiam, Amisiā, Visurgim in Romani populi potestate retinendum. Quocirca multæ hoc loco nobiles expeditiones suscepta, multa prælia decreta sunt. Itaq; cùm Imperatores, tum eorum legati multi hoc loco erant. Ac Drusus quidem quæ post conditum Alisonem legatum habuerit non certò proditur. est tamen vt credam fuisse L. Domitiū Ahenobarbū Neronis